

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Veelgestelde vragen *COVID-19-vaccinatie* huisartsenteam

Veiligheid

Is het vaccin veilig?

Ja. Vaccins (en ook medicijnen) mogen alleen gebruikt worden als met onderzoek voldoende is aangetoond dat zij veilig zijn en werken. Het Europees Geneesmiddelen Agentschap (EMA) beoordeelt dit samen met (voor Nederland) het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG). In Nederland worden alle vaccins die goedgekeurd zijn voortdurend gecontroleerd.

Welke bijwerkingen kunnen de COVID-19-vaccins geven?

Na de vaccinatie kunt u last krijgen van een pijnlijke arm of griepachtige klachten (spierpijn, moeheid of koorts). Deze bijwerkingen zijn mild en gaan meestal binnen een paar dagen over. Er kunnen ook (nog) onbekende bijwerkingen optreden, maar die kans is heel erg klein.

Het is een nieuw vaccin, is er al iets bekend over de langere termijneffecten of bijwerkingen op lange termijn?

Uit de onderzoeken blijkt dat de bijwerkingen meestal ontstaan binnen 6 weken na de vaccinatie. De kans op (ernstige) andere bijwerkingen is na die periode erg klein. Toch kunnen we dit nooit helemaal uitsluiten. Daarom wordt het effect van (alle) vaccins in Nederland voortdurend in de gaten gehouden door het Bijwerkingencentrum Lareb. Verder is er speciaal voor COVID-19-vaccins een Europees bewakingssysteem opgezet. Het is mede daarom belangrijk dat een patiënt akkoord gaat met de registratie in het landelijke registratiesysteem.

Nieuw vaccin

Normaal duurt het veel langer om een nieuw vaccin te maken. Hoe kan het dat de COVID-19-vaccins zo snel geproduceerd zijn; zijn ze wel betrouwbaar?

- Er is veel geld en mankracht beschikbaar gesteld voor vaccinontwikkeling.
- De genetische code van het SARS-CoV-2-virus is wereldwijd onder onderzoekers snel gedeeld.
- Er wordt al onderzoek gedaan naar een aantal andere coronavirussen zoals MERS en SARS. De onderzoeken naar dit coronavirus konden hierop worden voortgebouwd.
- Onderzoeken onder patiënten konden al snel en grootschalig worden gedaan omdat heel veel mensen wereldwijd COVID-19 kregen.
- Het Europees Geneesmiddelen Agentschap (EMA) en het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG) die vaccins (en geneesmiddelen) goedkeuren hebben hiervoor een efficiënter en daardoor sneller systeem opgezet.

Een aantal COVID-19-vaccins zijn RNA-vaccins; kan dit mijn erfelijk materiaal beïnvloeden?

Nee. In RNA-vaccins zit geen dood of verzwakt virus(deeltje). Het bestaat uit een vetbolletje met de code (instructies) om spike-eiwitten (de uitsteeksels van het COVID-19-virus) te maken. Dit vetbolletje komt in onze lichaamscellen die met deze code COVID-19-eiwitten maken. Het afweersysteem herkent de eiwitten als indringer en gaat antistoffen tegen het COVID-19-virus maken. Het vetbolletje met de code kan ons DNA niet beïnvloeden, en wordt door het lichaam afgebroken.

Bescherming

Hoe goed beschermen de COVID-19-vaccins tegen de ziekte COVID-19 en hoe lang?

Als u gevaccineerd bent is de kans groot dat u niet (of minder) ziek wordt. Uit de eerste onderzoeken blijkt dat de kans op COVID-19 na vaccinatie veel minder is, bij sommige vaccins 90 tot 95%. Het is nog niet bekend hoe lang de COVID-19-vaccins bescherming zullen geven.

Wat nu als het virus muteert?

Ieder virus muteert in zekere mate, maar hoe snel dit gaat in welke mate, verschilt per virus. De nu bekende mutaties lijken geen gevolgen te hebben op de werkzaamheid van de COVID-19-vaccins. Natuurlijk wordt dit nauwlettend in de gaten gehouden.

Beschermt het vaccin ook tegen andere (corona) virussen?

Nee. De COVID-19-vaccins beschermen alleen tegen het COVID-19-virus.

Kan ik na de 2 vaccinaties nog andere mensen besmetten? En moet ik mij nog aan de maatregelen houden?

Het is nog niet bekend of het COVID-19-vaccin ook beschermt tegen de overdracht van het virus. Dat weten we nog niet. Dit wordt onderzocht. Daarom moeten ook mensen die gevaccineerd zijn zich houden aan alle maatregelen. Als er meer bekend is, en als er meer mensen gevaccineerd zijn, kan dit veranderen. Mensen die gevaccineerd zijn moeten bij klachten thuisblijven en zich laten testen.

Wel of niet vaccineren

Ik heb wel eens een ernstige allergische reactie gehad op een geneesmiddel. Mag ik gevaccineerd worden met het COVID-19-vaccin?

- U mag **niet** gevaccineerd worden tegen COVID-19
- als u allergisch bent voor één van de bestanddelen van het COVID-19-vaccin (zie de bijsluiter) of
 - als u na de eerste COVID-19-vaccinatie een zeer ernstige allergische reactie heeft gekregen.

Bij twijfel overleg met de huisarts.

Ik heb een kippenei-eiwitallergie, kan ik nu gevaccineerd worden?

Ja. Want voor het COVID-19-vaccin zijn geen kippeneieren gebruikt.

Ik ben positief getest voor COVID-19 en heb wel klachten; mag ik gevaccineerd worden?

U kunt gevaccineerd worden vanaf minimaal 4 weken na de dag dat de klachten begonnen.

Ik ben positief getest maar heb geen klachten; mag ik gevaccineerd worden?

U kunt gevaccineerd worden vanaf minimaal 4 weken na de test.

Ik heb corona gehad. Is het zinvol mij toch te laten vaccineren?

Ja. Uw lichaam heeft al antistoffen gemaakt tegen het COVID-19-virus, maar we weten niet hoe lang die beschermen. Door de vaccinatie kunnen deze antistoffen het vaccin mogelijk zelfs een boost geven. U kunt gevaccineerd worden vanaf minimaal 4 weken na de dag dat u klachten kreeg. Als u behandeld wordt met bepaalde medicijnen tegen een andere ziekte, kan het zijn dat u nog langer moet wachten met de vaccinatie. Overleg dit met de huisarts.

Ik heb COVID-19 gehad maar heb nog steeds klachten (vermoeidheid, reukverlies etc). Mag ik gevaccineerd worden?

Ja. U kunt gevaccineerd worden vanaf minimaal 4 weken na de dag dat u klachten kreeg. Soms is het nodig om de vaccinatie uit te stellen: als u behandeld wordt met bepaalde medicijnen tegen een andere ziekte, of als uw klachten erger worden. Overleg dan met de huisarts.

Ik ben in quarantaine, omdat ik contact heb gehad met iemand met COVID-19, uit een hoogrisicogebied kom of heb een melding van de coronamelder-app gekregen. Kan ik me toch laten vaccineren?

Als u in quarantaine bent, moet u thuisblijven en kunt u niet naar de vaccinatielocatie of de huisartsenpraktijk komen. U kunt daarom nu niet gevaccineerd worden.

Ik ben behandeld voor COVID-19 met monoklonale antistoffen, mag ik gevaccineerd worden?

Ja. U kunt gevaccineerd worden vanaf minimaal 2-3 maanden na afloop van de behandeling. Deze periode wordt aangehouden omdat verwacht wordt dat de werking van het vaccin door de behandeling met monoklonale antistoffen mogelijk minder effectief is.

Ik word behandeld voor een andere ziekte, mag ik gevaccineerd worden?

Dat hangt er van af. Bij mensen die een erg verzwakt afweersysteem hebben door ziekte (immuundeficiënties, hematologische aandoeningen, instabiele hiv-infectie) of door behandeling tegen ziekte (immuunsuppressiva of cytostatica), werkt het vaccin mogelijk minder goed. Hierover zijn nog onvoldoende gegevens bekend. Overleg met de huisarts.

Vaccineren en zwangerschap

Ik ben zwanger, mag ik gevaccineerd worden? Zo nee, hoe lang moet ik dan wachten?

Nee. Er is nog onvoldoende bekend over de veiligheid van het COVID-19-vaccin bij zwangere vrouwen. Het advies is om te vaccineren na de zwangerschap. Als vanwege gezondheidsredenen de voordelen van vaccineren zwaarder wegen dan de mogelijke nadelen, kan de behandelend arts op individueel niveau tot een ander advies komen.

Ik wil graag zwanger worden, mag ik gevaccineerd worden?

Ja. Maar in geval van IVF adviseren wij om het moment van vaccineren met de behandelend arts af te stemmen.

Ik geef borstvoeding, mag ik gevaccineerd worden?

Ja.

Meer informatie:

- Publieksinformatie via rijksoverheid: [coronavaccinatie.nl](https://www.coronavaccinatie.nl)
- www.thuisarts.nl/corona/ik-denk-erover-om-prik-tegen-corona-te-halen
- Uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie: [rivm.nl/covid19vaccinatieprofessionals](https://www.rivm.nl/covid19vaccinatieprofessionals)
- CBG: <https://www.cbg-meb.nl/onderwerpen/medicijninformatie-het-nieuwe-coronavirus>

Dit is een uitgave van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

januari 2021

De zorg voor morgen begint vandaag